

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)
dla przedmiotu *Prawoznawstwo* na kierunku *Prawo*

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu – **Prawoznawstwo**
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu – **10-PZ-22-pj-s, 10-PZ-22-pj-n**
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny) – **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów – **prawo**
5. Poziom kształcenia – **jednolite studia magisterskie (5-letnie)**
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny) – **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje) – **I**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin –
Studia stacjonarne: 60 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń
Studia niestacjonarne: 40 godzin wykładu, 30 godzin ćwiczeń i 70 godzin e-learningu
9. Liczba punktów ECTS – **7 punktów**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia –
prof. UAM dr hab. Marzena Kordela (kordela@amu.edu.pl) (koordynator SSP)
dr Piotr F. Zwierzykowski (piotr.zwierzykowski@amu.edu.pl) (koordynator NSP)
dr Maciej Dybowski (dybowski@amu.edu.pl)
dr Michał Krotoszyński (michal.krotoszynski@amu.edu.pl)
dr Paweł Kokot (p.kokot@amu.edu.pl)
mgr Weronika Dzięgielewska
mgr Wojciech Rzepiński
11. Język wykładowy – **Język polski**
12. Moduł zajęć / przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) – **tak, na studiach niestacjonarnych, 70 godzin e-learningu**

*proszę podkreślić koordynatora przedmiotu

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu
 - a) **dogłębne przyswojenie przez studenta wiedzy z zakresu podstaw prawoznawstwa, w tym swoistych dla prawników metod, zasad i dyrektyw związanych z tworzeniem, wykładnią, stosowaniem prawa i obrotem prawnym, a także z zakresu relacji między prawem a obyczajem i moralnością oraz podstawowej wiedzy z zakresu teorii sprawiedliwości;**
 - b) **poznanie podstawowych pojęć i metod z zakresu prawoznawstwa, nauki o moralności oraz aksjologii prawa oraz nabycie umiejętności postępowania się nimi;**
 - c) **nabycie - w podstawowym zakresie – umiejętności interpretacji tekstu prawnego oraz analizy procesu wykładni i sądowego stosowania prawa pod względem ich zgodności z zasadami wykładni prawa wypracowanymi przez doktrynę prawniczą oraz orzecznictwo.**
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:
 - a) **wymagania wstępne w zakresie wiedzy są następujące: podstawowa wiedza w zakresie funkcjonowania państwa i prawa;**

b) brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
PZ_01	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i metody z zakresu prawoznawstwa, nauki o moralności oraz aksjologii prawa.	K_W01-03 K_U01-03 K_K01-03
PZ_02	Ma wiedzę co do swoistych dla prawników metod, zasad i dyrektyw związanych z tworzeniem, wykładnią, stosowaniem prawa i obrotem prawnym. Posiada kompetencje do analizy i diagnozowania zjawisk prawnych w kategoriach pojęć i metod prawoznawstwa. W szczególności – w podstawowym zakresie – potrafi zinterpretować tekst prawny, zanalizować i zdiagnozować proces wykładni i sądowego stosowania prawa pod względem ich zgodności z zasadami wykładni prawa wypracowanymi przez doktrynę prawniczą oraz orzecznictwo, a ponadto opisać i analizować pojawiające się w procesie tworzenia prawa, jego wykładni i stosowania swoiste problemy prawne.	K_W01-03 K_U01-04, 07, 09 K_K01-03, 07, 10
PZ_03	Ma pogłębioną wiedzę co do konsekwencji zachodzenia kolizji między prawem a obyczajem i moralnością. Ma podstawową wiedzę z zakresu teorii sprawiedliwości. Potrafi sprawnie wykorzystać wiedzę z zakresu nauki moralności, która pozwala na samodzielne zdiagnozowanie problemów etycznych występujących w relacji prawo-moralność.	K_W05-09 K_U01-03

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu
1. Normy postępowania: - język prawa; - wypowiedzi dyrektywalne i ich rodzaje; - rodzaje norm postępowania; - budowa normy postępowania; - obowiązywanie norm postępowania; - normy prawne i ich rodzaje.	PZ_01
2. Powstawanie prawa: - różne znaczenia terminu źródła prawa; - formy tworzenia prawa; - proces tworzenia prawa; - system źródeł prawa w RP.	PZ_01-02
3. Akty normatywne i ich rodzaje: - pojęcie aktu normatywnego; - budowa aktu normatywnego; - rodzaje aktów normatywnych; - eliminowanie aktu normatywnego z systemu prawnego; - charakterystyka językowa tekstu aktu normatywnego;	PZ_01-02

- rodzaje przepisów prawnych.	
4. Wykładnia prawa: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie i modele wykładni prawa; - rodzaje i zadania wykładni prawa; - fazy wykładni prawa; - dyrektywy wykładni prawa i ich rodzaje. 	PZ_01-03
5. Wnioskowanie prawnicze: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie wnioskowań prawniczych; - reguły inferencyjne oparte na wynikaniu normy z norm; - reguły inferencyjne oparte na założeniu konsekwentności ocen prawodawcy. 	PZ_01-03
6. System prawny: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie systemu prawa; - rodzaje systemu prawa; - formalne cechy systemu prawnego; luki w prawie i sposoby ich usuwania; - zasada niesprzeczności norm systemu prawnego; reguły kolizyjne; - prawo publiczne i prawo prywatne; - gałęzie prawa. 	PZ_01-03
7. Przestrzeganie prawa i warunki jego efektywności: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie przestrzegania prawa; - czynniki wpływające na przestrzeganie prawa; - rodzaje sankcji; - znajomość prawa jako warunek jego przestrzegania. 	PZ_01-03
8. Stosowanie prawa: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie i typy stosowania prawa; - etapy stosowania prawa; - zakres swobody podejmowania decyzji; - ewolucje poglądów na stosowanie prawa. 	PZ_01-03
9. Stosunki prawne i podmioty prawa: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie stosunku prawnego; fakty prawne; - podmioty stosunku prawnego; - przedmiot i treść stosunku prawnego; - rodzaje stosunków prawnych. 	PZ_01-02
10. Sytuacje wyznaczone przez normy prawne: <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie sytuacji prawnej; - podstawowe sytuacje prawne; - pochodne sytuacje prawne: uprawnienia i obowiązki; - złożone sytuacje prawne; - prawa podmiotowe jednostki. 	PZ_01-02
11. Sprawiedliwość – praworządność: <ul style="list-style-type: none"> - spór o pojęcie sprawiedliwości; - sprawiedliwość rozdzielcza i formuły sprawiedliwości; - sprawiedliwość wyrównawcza; - sprawiedliwość społeczna; - sprawiedliwość formalna i sprawiedliwość materialna; - gwarancje praworządności; - prawo a moralność; - pojęcie moralności; - relacje między prawem a moralnością; - relacje walidacyjne między prawem a moralnością; - realacje treściowe między prawem a moralnością; - związki funkcjonalne między prawem a moralnością. 	PZ_01-03

5. Zalecana literatura:

1. Wronkowska S. *Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa*, Ars boni et Aequi, Poznań 2003, wydanie 3.
2. Stawecki T. Winczorek P. *Wstęp do Prawoznawstwa*, C. H. Beck Warszawa 1999.
3. Morawski L., *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2002.
4. Nowacki J., Tobor Z., *Wstęp do prawoznawstwa*, Zakamycze 2002.
5. Garlicki L., *Polskie Prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Liber 2009, rozdział dotyczący źródeł prawa.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:

Informacje o charakterze i dostępności materiałów potrzebnych do zajęć przekazują prowadzący zajęcia na początku roku akademickiego.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	X
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu					
	PZ_01	PZ_02	PZ_03			
Egzamin pisemny	X	X	X			
Egzamin ustny	X	X	X			
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne	X	X	X			
Kolokwium ustne	X	X	X			
Test	X	X	X			
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

Nie wszystkie treści kształcenia muszą być zrealizowane na wykładach lub ćwiczeniach – niektóre mogą być przez prowadzącego zalecone do samodzielnego opracowania przez studentów w ramach oczekiwanej od nich tzw. pracy własnej. Niektóre treści kształcenia mogą być – wedle uznania poszczególnych prowadzących – przedmiotem wyłącznie ćwiczeń; wiedza w ich zakresie podlega wówczas ewentualnemu sprawdzeniu w trybie zaliczenia i nie jest wymagana na egzaminie. Przykładowe – podstawowe – pytania-zadania egzaminacyjne oraz zaliczeniowe podają prowadzący na zajęciach.

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		Studia stacjonarne: 60 godzin wykładu 30 godzin ćwiczeń Studia niestacjonarne: 40 godzin wykładu 30 godzin ćwiczeń
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	20 h
	Czytanie wskazanej literatury	20 h
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	-
	Przygotowanie projektu	-
	Przygotowanie pracy semestralnej	-
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	Studia stacjonarne: 80 godzin Studia niestacjonarne: 30 godzin

	Inne (jakie?) – e-learning (s. niestacjonarne)	Studia niestacjonarne: 70 h
	...	-
SUMA GODZIN		210 h
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		7 punktów (zob. s. 1)

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

Student otrzymuje wszystkie ww. punkty ECTS za ostateczne zaliczenie całego modułu *Prawoznawstwo*, tzn. zaliczenie ćwiczeń i złożenie z oceną pozytywną egzaminu z tego przedmiotu. W skład tego modułu wchodzi: na studiach stacjonarnych – wykład oraz ćwiczenia; na studiach niestacjonarnych – wykład, ćwiczenia oraz *e-learning*.

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student(ka) (1) prezentuje bardzo dobry poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu, w tym bardzo dobrą umiejętność sprawnego stosowania metod i pojęć prawoznawstwa, (2) potrafi wykorzystać posiadaną przez siebie, zaawansowaną wiedzę w toku przekonującej argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, (3) umie sprawnie formułować swoje myśli i poglądy oraz drobiazgowo i racjonalnie je uzasadniać, nie popełniając przy tym żadnych błędów argumentacyjnych, (4) w stopniu najwyższym dba o poprawność i kulturę języka

dobry plus (+db; 4,5): student(ka) (1) prezentuje niemal bardzo dobry poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu, w tym niemal bardzo dobrą umiejętność sprawnego stosowania metod i pojęć prawoznawstwa, (2) potrafi wykorzystać posiadaną przez siebie, zaawansowaną wiedzę w toku przekonującej argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, z rzadka tylko wykazując w tym zakresie niedostatki, (3) umie sprawnie formułować swoje myśli i poglądy oraz drobiazgowo i racjonalnie je uzasadniać, nie popełniając przy tym niemal żadnych błędów argumentacyjnych, (4) pieczołowicie dba o poprawność i kulturę języka

dobry (db; 4,0): student(ka) (1) prezentuje dobry poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu, w tym dobrą umiejętność sprawnego stosowania metod i pojęć prawoznawstwa, (2) potrafi wykorzystać posiadaną przez siebie wiedzę w toku przekonującej argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, (3) umie sprawnie formułować swoje myśli i poglądy oraz racjonalnie je uzasadniać, rzadko popełniając błędy argumentacyjne, (4) dba o poprawność i kulturę języka

dostateczny plus (+dst; 3,5): student(ka) (1) prezentuje wyższy od minimalnego poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu, w tym wyższą od minimalnej umiejętność sprawnego stosowania metod i pojęć prawoznawstwa, (2) potrafi wykorzystać posiadaną przez siebie wiedzę w toku argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, ta czasami jest jednak nieprzekonująca (3) umie formułować swoje myśli i poglądy oraz zasadniczo

racjonalnie je uzasadniać, popełniając jednak czasem błędy argumentacyjne, (4) zasadniczo dba o poprawność i kulturę języka

dostateczny (dst; 3,0): student(ka) (1) prezentuje minimalny poziom poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu, w tym minimalną umiejętność sprawnego stosowania metod i pojęć prawoznawstwa, (2) potrafi wykorzystać posiadaną przez siebie wiedzę w toku argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, często jednak w niezbyt przekonujący sposób (3) co do zasady umie formułować swoje myśli i poglądy oraz zasadniczo racjonalnie je uzasadniać, popełniając jednak błędy argumentacyjne, (4) dba w stopniu minimalnym o poprawność i kulturę języka

niedostateczny (ndst; 2,0): student(ka) (1) nie prezentuje nawet minimalnego poziomu poszczególnych umiejętności scharakteryzowanych powyżej w ramach opisu efektów kształcenia dla tego modułu, w tym minimalnej umiejętności stosowania metod i pojęć prawoznawstwa, (2) w skutek powyższych braków nie potrafi wykorzystać wiedzy w toku argumentacji prawniczej i logicznego wyciągania wniosków, (3) nie jest więc również w stanie racjonalnie uzasadnić swoich myśli i poglądów, w miejsce wiedzy stosując obiegowe opinie i nielojalne fortele erystyczne, (4) nie dba o poprawność i kulturę języka.